

»Of such mobs are the followers of fascism made«. Men også her har Schlesinger ønsket at tydeliggøre. Når personerne går i biografen ser de således newsreels med selveste Hitler, den stygge Adore kalder flere gange Homer for »Nazi spy«, og Tod siger, temmelig umotiveret, »Jawohl, brave leader« til sin chef. Og for rigtig at vise massebevægelsernes svindel har Schlesinger indsat en lang, anstrengende sekvens, hvor hovedpersonerne er til det helt store vækkelsesmøde med Geraldine Page som religiøs fup-demagog.

Satiren over Hollywood-miljøet gnistrer af vid i Wests skildring af filmoptagelserne af slaget ved Waterloo, som i dette tilfælde ikke blot betyder et sammenbrud for Napoleons tropper, men for hele hæren af filmstatister, idet den mægtige dekoration braser sammen under dem: »It was the classic mistake, Tod realized, the same one Napoleon had made... the whole hill folded like an enormous umbrella and covered Napoleon's army with painted cloth«. Schlesinger har åbenbart opfattet episoden som et alvorstungt forvarsel om den sluttelige katastrofe, episoden er i hvert fald instrueret som en hel lille humorløs katastrofefilm. I det hele taget fungerer filmen kun mådeligt som Hollywood-skildring. Der redegøres omstændeligt og uelegant for kynismen og uoprigtigheden i filmmiljøets kulisse-verden, og Hollywood fremstår overraskende som et kedeligt og livløst sted.

Slutsekvensernes voldsomme optrin lykkes dog relativt godt i filmen. Der begyndes med massernes murren, der både kan være begyndelsen til ekstatiske jubel eller til sanseløst myrderi. Og de dæmoniske undergangsfantasier oprulles effektivt: palmer og telegrafpæle står i lys lue, jorden ryster, husene skælver. Goya-billedet, det makabert-groteske karnevals-billede »Sardinens begravelse«, som Schlesinger lydigt har hængt op på Tods væg, bliver, ligesom skitserne til Los Angeles-filmene, levendegjort i Tods fantasi, og snart løber Goyas grinende dødningemasker og skitsebladens panikslagne døds-kandidater rundt i de brændende gader.

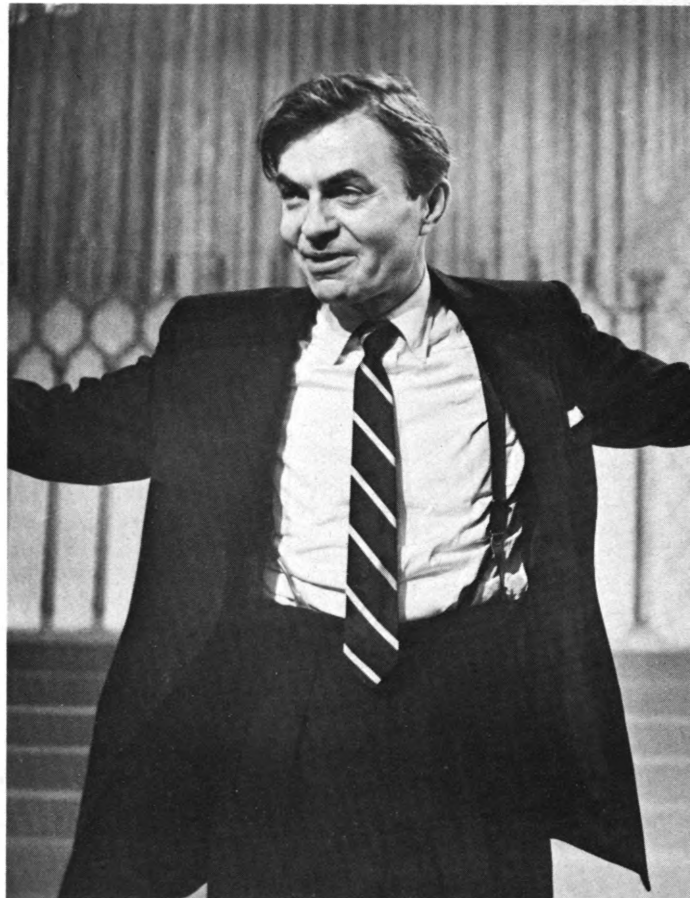
Romanen slutter ildevarslen med Tods afsindige hylene. I filmen tilføjer Schlesinger en meningsløst sentimental slutvignet: dagen efter vil Faye besøge Tod, men han er rejst, værelset er tomt; det eneste vidnesbyrd, han har efterladt sig, er en rød rose, stukket ind i en revne i væggen. Faye, som pludselig er angerfuld og rørt, knuser en tåre. Det er en urimelig forfladigelse af Wests fortælling. Men man er jo vant til lidt af hvert, når de hollywood'ske græshopper går på plyndringstogt i litteraturen.

^{*}) Ifølge Jay Martins omfangsrige biografi, »Nathanael West - The Art of His Life«, 1970, skrev West 28 filmmanuskripter. I nogle tilfælde drejer det sig om helt selvstændige manuskripter, i andre tilfælde om medarbejderskab på løbende projekter. 16 af disse manuskripter blev realiseret (i de med stjerne markerede er West krediteret på forteksterne): »Ticket to Paradise« (1936, Aubrey Scotto), »Follow Your Heart« (1936, Aubrey Scotto), »The President's Mystery« (1936, Phil Rosen), »Jim Hanvey - Detective« (1937, Phil Rosen), »It Could Happen To You« (1937, Phil Rosen), »Rhythm in the Clouds« (1937, John H. Auer), »Ladies in Distress« (1938, Gus Meins), »Born To Be Wild« (1938, Joe Kane), »Gangs of New York« (1938, James Cruze, G-mænd arbejder), »Orphans of the Street« (1938, John H. Auer), »Five Came Back« (1939, John Farrow, Kun fem kom tilbage), »The Spirit of Culver« (1939, Joseph Santley, Kammerater i uniform), »I Stole a Million« (1939, Frank Tuttle, Jeg stjal en million), »Men Against the Sky« (1940, Leslie Goodwins), »Stranger on the Third Floor« (1940, Boris Ingster), »Let's Make Music« (1941, Leslie Goodwins). Blandt Wests ikke-realiserede manuskripter er en adaptation af Frances Isles' »Before the Fact«, som Hitchcock filmatiserede i 1941 under titlen »Suspicion«, og en adaption af Wests egen »A Cool Million«.

Litteratur:

Margaret Tarratt: »Reflections in a Golden Lens« (i Films and Filming, january 1970 and february 1970).
 Margaret Tarratt: »Hollywood on Hollywood« (i British Film Institutes program).
 Leslie Halliwell: »Hollywood on Film« (i The Filmgoer's Companion).
 Jonas Spatz: Hollywood in Fiction, 1969.
 Carolyn See: »The Hollywood Novel« (i Tough Guy Writers of the Thirties, udg. af David Madden, 1968).
 Carolyn See: »The Hollywood Novel: A Partial Bibliography« (i Bulletin of Bibliography, vol. 24, no. 9, Boston 1966).
 Robert Richardson: »Film and Modern Fiction« (i Literature and Film, 1969).
 Edward Murray: The Cinematic Imagination, 1972.

Herunder en scene fra George Cukors remake af William Wellmans »A Star is Born«. Nederst Gloria Swanson og Cecil B. DeMille i Wilders »Sunset Boulevard«, og nederst til højre Kirk Douglas som producer i Minnellis »The Bad and the Beautiful«.

Hollywood om Hollywood

Der er i tidens løb vistnok lavet ca. 80 film, som helt eller delvis foregår i Hollywoods filmmiljø. Den tidlige Hollywoodroman, »Merton of the Movies« blev filmatiseret af James Cruze i 1924, men Chaplin havde allerede skildret det glade liv i studierne bl. a. i farcerne »His new Job« (1915) og »Behind the Screen« (1916). I 20'erne udsendtes også film som Alfred E. Greens »Ella Cinders«, en askepot-agtig karrierehistorie med Colleen Moore, Josef von Sternbergs dystre »The Last Command« med Emil Jannings som desillusioneret statist og King Viders »Show People«. Kaufmans & Harts »Once in a Lifetime«, om tonefilmens gennembrud, blev filmatiseret af Russell Mack i 1932, samme år kom også Cukors »What Price Hollywood?«, Bruckmans »Movie Crazy« og Beaudines »Make Me a Star« (som også var en filmatisering af »Merton of the Movies«). 30'ernes film om Hollywood var hovedsagelig lystspil som »Hollywood Hotel« (Busby Berkeley) og »Boy Meets Girl« (Lloyd Bacon), men der var også mere satiriske og melodramatiske film som Tay Garnetts »Stand-In« med Leslie Howard og Humphrey Bogart, Wellmans »A Star is Born« og Robert Floreys »Hollywood Boulevard« om en ex-stjerne der går i hundene. Disney bidrog til genren med »Mother Goose Goes Hollywood«. I 40'erne brugte Mitchell Leisen emnet i en melodramatisk sammenhæng (»Hold Back the Dawn«), og Preston

Sturges anslog i »Sullivan's Travels« den bidske satire, som siden blev etableret som et uundværligt træk i Hollywoods selvportrætter. I 40'erne kom også crazy-komedien »Hellzapoppin« (H. C. Potter), den vovede »The Youngest Profession« (Edward Buzzell) og harmløse komedier som »Hollywood Canteen« (Delmer Daves) og »Anchors Aweigh« (George Sidney).

I 1950 fik denne specielle filmgenre – en meta-genre som handler om sine egne produkter – sit suveræne hovedværk med Billy Wilders makaberet-nostalgiske »Sunset Boulevard«. Omstider var Hollywood blevet så gammel, at man kunne basere en film på konflikten mellem filmkoloniens fortid og nutid, personificeret af den glemte stumfilmstjerne og den unge manusforfatter. »Sunset Boulevard« gav anledning til de kommende års Hollywood-kritiske Hollywood-skildringer: Minnellis effektfulde »The Bad and the Beautiful«, Heislars »The Star«, Robert Aldrich' »The Big Knife« efter Odets' skuespil og Cromwells »The Goddess« efter Paddy Chayefskys manuskript. Mere konventionelle Hollywood-skildringer blev givet i film som Rays »The Barefoot Contessa«, Cukors »A Star is Born« og Donens & Kellys geniale musical om tonefilmens gennembrud, »Singin' in the Rain«.

I 60'erne lavede Aldrich sin horrorhistorie om to stumfilmstjerner, »Whatever Happened to Baby Jane?«, der videreførte linien fra »Sunset Boulevard«. Jerry Lewis lavede en inspireret komedie om piccoloen der gøres til stjerne, »The Patsy«, og englænderen Tony Richardson filmatiserede sin landsmand Evelyn Waughs »The Loved One«. Mulligan filmatiserede Lamberts »Inside Daisy Clover«, Russell Rouse filmatiserede Sales »The Oscar« og der blev udsendt to konkurrerende skildringer af Jean Harlows liv: Alex Segals med Carol Lynley, Gordon Douglas' med Carroll Baker, begge med titlen »Harlow«. Agnès Varda gav en mere up to date-fremstilling af filmbyen i »Lion's Love«, hvor kollegaen Shirley Clarke spillede en instruktør, der forgæves kæmper med producenterne for at opnå final cut-rettigheder over sin film. I 70'erne er der kommet film som Morisse's »Heat«, angivelig en travesti over »Sunset Boulevard«, Frank Perrys »Play It As It Lays« efter Didions roman, og nostalgiske genkaldelser af fortidens Hollywood i Pollacks »The Way We Were«, Ross' »Funny Lady«, James Ivorys »The Wild Party«, Roy Hills »The Great Waldo Pepper« og John Schlesingers »The Day of the Locust«.

